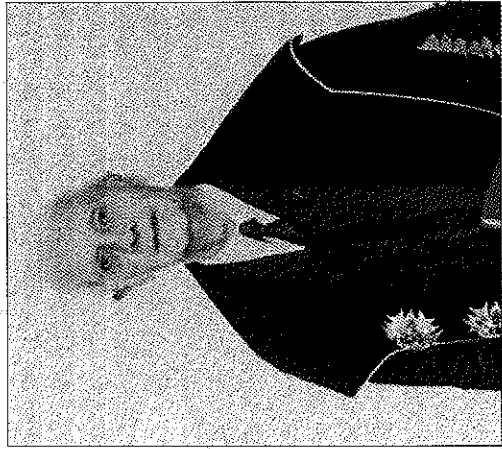

BDB graaft naar eigen wortels

In 2016 wordt de Bodemkundige Dienst van België (BDB) zeventig jaar. Hoog tijd dus om eens na te denken over zijn verleden én zijn toekomst. Na decennia van graven in de bodem wil hij ook eens professioneel graven in zijn eigen verleden. Geschiedkundige Hanne De Winter zal hiervoor met archiefmateriaal, mondelinge overleveringen en publicaties de geschiedenis van BDB reconstrueren.

Jozef Baeyens, stichter van het Bodemkundig Instituut.

vroeg de toenmalige minister van Koloniën hem om er bodemkundige prospectie te doen. Dat was voor hem een eerste kennismaking met de bodemgesteldheid in de tropen, met de vruchtbaarheid van de gronden in Congo en met de bodemvereisten voor gewassen zoals palmolie, cacao, koffie, bananen en suikerriet. Hij bestudeerde er niet enkel de 'natuurlijke' bodemvruchtbaarheid, maar besteedde ook aandacht aan meststoffen om de productiecapaciteit te verhogen. Gedurende deze expeditie werden er 6000 grondstralen genomen en voor analyse naar het Bodemkundig Instituut in Leuven verscheept.

In 1937 verleende het Nationaal Fonds voor Wetenschappelijk Onderzoek een toelage om ook voor Belgische landbouwgronden vruchtbaarheidsnormen vast te leggen. Daarvoor hebben de pioniers de eerste tien jaar 130.000 bodemonsters ontleed. Dit monnikenwerk vermeerderde de oogst gemiddeld met 20 à 30 procent. Dat motiveerde het ministerie van Landbouw om na de Tweede Wereldoorlog mee de schouders te zetten onder de oprichting van de Bodemkundige Dienst. Aanvankelijk werden de hoofdelementen (calcium, magnesium, kalium, natrium en fosfor) ontleed en werd grote aandacht besteed aan de bodemgeschiktheid.

Sindsdien heeft de Bodemkundige Dienst zijn actieterrein uitgebreid tot een hele

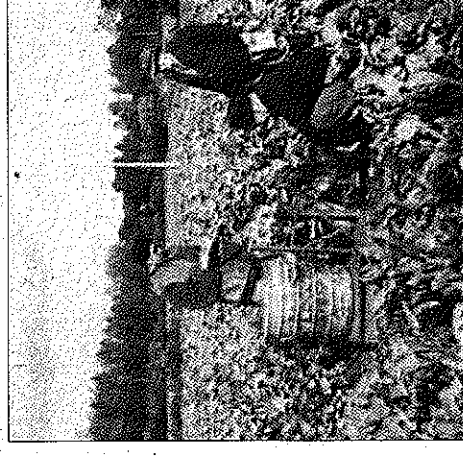
waaiër analyseren en adviezen in verband met landbouw, bodemgebruik in andere sectoren, milieu en waterhuishouding. De BDB droeg van in het begin bij tot een doelmatig beheer van de bodemvruchtbaarheid en het gebruik van meststoffen.

Grondontleding en bemestingsadvies als basis

Van bij het begin van zijn ontstaan beschikte de BDB over grote troeven. Hij kon rekenen op de enthousiaste medewerking van het ministerie van Landbouw en van sommige landbouwverenigingen. Een toegewijde landbouwleesgevers en onderwijzers traden op als staalnemers en het is grotendeels aan deze mensen te danken dat het bodemonderzoek zich in België snel verspreidde.

Omdat een grondstaal representatief moet zijn voor het hele perceel, is de bemesting zelf erg belangrijk. De Bodemkundige Dienst besteedt dus bijzonder veel aandacht aan de opleiding van zijn staalnemers. In 1950 had hij 800 erkende staalnemers, met in elke provincie een consultant die de staalhame organiseerde en controleerde. Intussen is het netwerk van gele-

Oogstproef Rijmenam in 1952.

genheidstaalnemers' uitgebreid met fulltime staalnemers in vast dienstverband.

Een belangrijke pijler is het wetenschappelijk onderzoek. Het bemestingsadvies van de BDB wordt voortdurend geüpdateliseerd op basis van de expertise met proefvelden op Belgische bodems. Inmiddels zijn er meer dan 5000 bemestings- en bekalkingsproeven aangelegd op de verschillende Belgische bodemtypes.

Wij hebben jou nodig!

Om de geschiedenis van de Bodemkundige Dienst van België en van de bodemanalyse en bemesting in het algemeen te kunnen onderzoeken, maken we gebruik van archiefmateriaal dat op de Bodemkundige Dienst van België in Heverlee jarenlang heeft bijgehouden. Het gaat bijvoorbeeld om proefveldboeken, foto's, tijdschriftartikels, onderzoeksverslagen en cijfermateriaal van zestig jaar geleden. Maar de BDB heeft natuurlijk al die jaren niet enkel binnen zijn vier muren gewerkt. Heel veel werk gebeurde op het veld bij de landbouwers. Daarom doen wij graag een oproep aan iedereen – landbouwers, staalnemers, onderzoekers, onderwijzers, klanten van de Bodemkundige Dienst, familieleden van personen die werkten voor de BDB of van mensen die betrokken waren bij de BDB ... – die denkt dat hij thuis nuttig materiaal heeft. Dit kan gaan van foto's, brieven en artikels tot ontledingssuitslagen en adviezen. Ook algemeen materiaal in verband met bemesting en bodemanalyse in België en Europa is meer dan welkom.

Daarnaast zijn we op zoek naar mensen die geïnterviewd willen worden over hun ervaringen met en kennis over de beginperiode (jaren 40, 50 en 60) van de Bodemkundige Dienst. Wij komen jullie met plezier opzoeken voor een goed gesprek. Was jij, je vader of grootvader staalnamer? Heeft een deel van jouw veld als proefveld gediend? Heb je geregeld van de diensten van de BDB gebruik gemaakt? Twijfel niet en neem gerust contact met ons op!

- Hanne De Winter (ICAG): hanne.dewinter@icag.kuleuven.be, 016 32 88 33, fax 016 32 35 26
- Annemie Elsen (BDB) aelsen@bdb.be, 016 31 09 22, fax 016 22 42 06

colofon

Boer&Tuinder

Weekblad voor de leden van de Boerenbond

ISSN 0772-7054 • www.boerenbond.be

REDACTIE

Directeur: Anne Vandenborre • Hoofdredacteur: Philippe Masscheleyn • Adjunct-hoofdredacteur: Jacques Van Outryve • Redactiecoördinator: Bea Van Beckhoven • Journalisten: Patrick Dieleman, Jan Van Bavel, Luc Van Dijk, Anne Vandenbosch • Redactiesecretariaat: Petra De Becker en Ria Cortuy

REDACTIEADRES

Diestsevest 40, 3000 Leuven, tel. 016 28 63 02 - fax 016 28 63 09
E-mail: boer&tuinder@boerenbond.be

VORMGEVING & PREPRESS

Studio Boerenbond

VERANTW. UITGEVER

Sonja De Becker, algemeen secretaris
Diestsevest 40, 3000 Leuven

DRUKKERIJ

Roularta Printing

LEDENLIJSTEN/ABONNEMENTEN

Tel. 016 28 60 00; boerenbond@boerenbond.be

RECLAMEREGIE

Boerenbond – Media-Service
Diestsevest 40, 3000 Leuven
E-mail: info@media-service.be
Tel. 016 28 63 33 - Fax 016 28 63 39

De oplage van Boer&Tuinder wordt gecontroleerd door CIM. Gemiddelde oplage per nummer: 22.333 ex.

Lid van de unie van de Uitgevers van de Periodieke Pers

Voor het overnemen van artikelen uit Boer&Tuinder is schriftelijke toestemming van de redactie nodig. Bronvermelding is verplicht.

